

Handreiking

BFCL en SFCL regelgeving voor zweefvliegers en recreatieve ballonvaarders

- Inleiding in de nieuwe regelgeving BFCL en SFCL
- Doelgroep instructeurs en veiligheidsfunctionarissen
- De overgang van GPL naar SPL
- De overgang van KNVvL BPL en CPL(FB) naar BPL
- Aanvullende en nieuwe bevoegdheden
- De opleidingsinstituten
- De examinatoren
- De administratieve procedures

Versie 4.0
April 2021

Inleiding

De EU heeft besloten tot verdergaande harmonisatie van de regels in de luchtvaart. Daartoe is een aantal Verordeningen van kracht geworden die ook gevolgen hebben voor zweefvliegers en ballonvaarders. De ILT geeft voorlichting over de nieuwe regels met het oog op de goede eenduidige toepassing daarvan. In dit geval betreft het de inhoudelijke aspecten van het BFCL en SFCL brevetsysteem en de rol van de ATO of DTO en de instructeur.

De voorlichting richt zich op de (chef-)instructeurs, de (beoogde) Head of Training (HT) en/of compliance/veiligheidsmanagers. Deze zijn primair aanspreekpunt voor de instructeurs binnen de club of opleiding, die op hun beurt de dagelijkse informatiebron en vraagbaak voor de (leerling)zweefvlieger of ballonvaarder zijn. Bovendien hebben instructeurs direct met de wijzigingen van de regels te maken.

De vertegenwoordiger en/of HT is betrokken als primair aanspreekpunt van ILT en is eindverantwoordelijk voor de opleiding. Deze moet erop toe zien dat aan de voorwaarden die voor de opleiding gelden, is voldaan.

Achtergrond en doel

Deze handreiking behandelt de regelgeving op het gebied van de brevetten, de opleidingen bij de vliegscholen en de effecten die de regels hebben op de praktijk van de doelgroepen. De verschillen met het bestaande KNVvL brevetsysteem en KNVvL gedefinieerde en/of gecoördineerde (club-) opleidingen en de overgangsregelingen komen aan bod.

Deze handreiking is daarnaast bedoeld als hulpmiddel bij de introductie van de nieuwe regelgeving in de branche, en kan worden gebruikt door de HT om instructeurs en vliegers te informeren.

De handreiking wijst de weg door BFCL of SFCL regelgeving zodat het helpt bij het zich eigen maken van de nieuwe regels. Let op: het is geen volledig overzicht van alle regelgeving die van toepassing is. Van diegene die het betreft wordt verwacht dat hij of zij (verder gebruiken we het woord hij, waar ook zij bedoeld wordt) de wet- en regelgeving kent. Deze handreiking schetst op basis van wetgeving in 2021. Het is aan de gebruiker van de wetgeving om zich ervan te overtuigen dat hij de meest actuele versie van de regelgeving gebruikt. Dit kan door de website van EASA te raadplegen (<https://www.easa.europa.eu/regulations>).

Voor de conversie van KNVvL instructeursbevoegdheden naar FI(S)/FI(B) moet aan de BFCL of SFCL eisen voor recentheid van de FI(S) of FI(B) bevoegdheid zijn voldaan. Daarmee is de basis voor de competentie van de instructeur bevestigd. BFCL en SFCL vereist een opfriscursus (refresher seminar) voor instructeurs. Een update van relevante wet- en regelgeving is onderdeel van het programma zoals dat is voorgeschreven. De handreiking kan daarvoor als hulpmiddel gebruikt worden.

Refresher seminar instructeurs (conversie)

Specifiek kan de handreiking worden ingezet als onderdeel van de refresher seminar voor instructeurs voor het conversieproces. Een volledige opfriscursus dient te worden samengesteld en uitgevoerd langs de toepasselijke regels in AMC1 BFCL.360(a)(1)(i) of AMC1 SFCL.360(a)(1)(i). De HT van de ATO of DTO die de opfriscursus verzorgt is daarvoor verantwoordelijk en tekent de deelnameformulieren (attendance form) af.

Terminologie

In deze handreiking wordt gebruik gemaakt van luchtvaarttermen en niet altijd even consequent, mede omdat in de luchtvaart Engelse termen en jargon vaak wordt gebruikt. Bevoegdheden en aantekening op een brevet betekent hetzelfde, profcheck is een vaardigheidstest. Daarnaast wordt verwezen naar in het Engels gestelde regelgeving. Dit is omdat (officiële) vertalingen niet altijd up to date en juist zijn in de technische termen.

Update april 2021

Wetgeving is aan verandering onderhevig. Hoewel deze handreiking geschreven is voor de bijeenkomst in 2016 zal deze ook later gebruikt worden. De update van januari 2017, april 2020 en april 2021 maakt de handreiking weer actueel en corrigeert fouten of onduidelijkheden eerdere versies. Het blijft zo dat de handreiking een handreiking is die is uitgegeven ten behoeve van de bijeenkomst in maart 2016. De formele wet- en regelgeving is bepalend. Bij twijfel of vragen is het nazoeken van de regels noodzakelijk.

1. De regelgeving en de toepassing in deze handreiking

De regelgeving is beschikbaar op de [website van de EU](#), of de [website van EASA](#). Officiële nieuwe publicaties geven alleen de wijzigingen op bestaande regels weer. Om praktische redenen is het daarom handiger om uit te gaan van de 'geconsolideerde' documenten of de Easy Acces Rules van EASA. Deze versies zijn formeel niet bindend. Actualiteit is daarom niet volledig gewaarborgd. In deze handreiking wordt verwezen naar de Part-BFCL en Part-SFCL zoals ingevoerd in april 2020. Echter, alleen EU/EASA publicaties zijn de officieel geldige, maar EASA Easy Acces Rules zijn niet officieel geldig.

1.1 Opbouw van de regelgeving

De nieuwe regelgeving kent een hiërarchische opbouw.

- De Basic Regulation - [Verordening 2018/1139](#) - behandelt de zaken op het hoogste abstractieniveau. Onder de Basic Regulation vallen diverse Verordeningen waaronder de Verordeningen waarin Part-BFCL en Part-SFCL zijn opgenomen. De belangrijkste documenten in dit kader zijn:
- [Part-BFCL](#) en [Part-SFCL](#), het deel met de voor vliegbrevetten geldige 'harde' regelgeving. Voor dit stuk zijn deze delen het meest relevant.
- De Acceptable Means of Compliance (AMC) geeft nadere uitleg en invulling van de elementen van BFCL en SFCL. Het is 'zachte' regelgeving van EASA. Dat wil zeggen dat het eenvoudiger aanpasbaar is, maar desalniettemin bindend is. Guidance Material (GM) is richtinggevend en raadzaam om te volgen, maar niet bindend.

Andere relevante Parts voor het zweefvliegen en ballonvaren zijn Part MED (Medische eisen en certificaten) en Part ORA (Organisational Requirements for Aircrew), (regels rond de erkende vliegscholen), Part DTO (regels rond gedeclareerde vliegscholen), Part-BOP (regels rond vluchtuitvoering voor ballonnen) en Part-SAO (regels voor vluchtuitvoering met zweefvliegtuigen). Interessant kan ook het Part ARA (Authority Requirements for Aircrew) zijn waarin de eisen aan de autoriteit (ILT) zijn vastgelegd. Naast deze handreiking is ook de [ILT-website](#) een bron van (aanvullende) informatie.

1.2 De ATO of DTO

Vanaf 8 april 2020 kan een opleiding voor een ballonbrevet (BPL), een zweefvliegbrevet (SPL) of een uitbreiding daarvan alleen nog worden gevolgd aan een Approved Training Organisation (ATO) of een Declared Training Organisation (DTO). Zowel een ATO als een DTO is bevoegd om deze opleidingen aan te bieden als deze opleiding op de erkenning staan (ATO) of zijn gedeclareerd (DTO). Op de [ILT website](#) kunt u nagaan bij welke ATO of DTO u een opleiding voor een BPL, SPL of een uitbreiding daarvan kunt volgen.

1.3 De belangrijkste elementen en verschillen in brevetsystemen

De systemen rond vliegbrevetten lijken in hoofdlijnen sterk op elkaar, ze hebben hun oorsprong in de gemeenschappelijke ICAO aanpak. Op details en voorwaarden zijn er verschillen in benadering ontstaan. Met BFCL en SFCL is daar in Europa nu weer een eenheid in gekomen.

Het brevetsysteem van de KNVvL lijkt daar ook sterk op. De basis is namelijk ook ICAO en het is gebouwd op het systeem van de toenmalige Rijksluchtdienst in de tijd dat zweefvliegen en ballonvaren nog gereguleerd was (tot 2004).

1.4. De autoriteit

Met Part-BFCL en Part-SFCL is het ballonvaren en zweefvliegen (weer) onder overheidstoezicht geplaatst. Een EU-verordening heeft directe werking. Dit betekent dat er geen (aanvullende) nationale regels van toepassing zijn. Voor het toezicht op naleving is de ILT als competente autoriteit aangewezen. De beleidsdirectie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is betrokken bij (aanpassingen van) EU-regelgeving, maar heeft daarna in beginsel geen rol meer met de toepassing of handhaving hiervan. Signalen uit het toezicht worden door IenW meegenomen bij eventuele aanpassingen van de regelgeving.

De ILT heeft eerder de administratieve afhandeling van vliegbrevetten bij KIWA ondergebracht. Met de invoering van zweefvliegbrevetten is besloten dat de ILT het SPL uitgeeft. Het BPL wordt door Kiwa uitgegeven.

1.5. De overgang

Part-BFCL en Part-SFCL zijn van toepassing vanaf 8 april 2020. Het KNVvL brevet is niet meer geldig om te varen/vliegen na 8 april 2021. Vanaf 8 april 2020 geeft KNVvL geen brevetten meer uit voor zweefvliegen en ballonvaren. Vanaf 8 april 2020 geeft ook Kiwa geen CPL(FB) meer uit. Vanaf 8 april 2021 moet iedereen in bezit zijn van een Europees brevet (BPL of SPL) om te kunnen vliegen of varen.

Conversie van een bestaand brevet naar een nieuw brevet of van genormeerde informele opleidingen/ervaring naar een aantekening op het brevet of een privilege is mogelijk. Ook worden opleidingen die op 8 april 2020 niet waren afgerond gecrediteerd. Deze overgangsregelingen zijn in overleg met KNVvL en in consultatie met EASA vastgesteld.

Zie de [website van ILT](#) voor het hele overzicht van de invoering van BFCL en SFCL brevetten. Hier is ook te vinden hoe de overgang van de bestaande nationale brevetten van ballonnen en zweefvliegen naar het BPL en SPL verloopt.

2. Brevet

Een BPL en SPL is Europees geldig. Voor het verkrijgen van een BPL of SPL heeft u tenminste een LAPL medische keuring nodig. Om commercieel te mogen varen met het BPL is een 'Commercial Operation Rating' vereist. Om commercieel te mogen vliegen met een SPL moet u 18 jaar of ouder zijn en na uitgifte van het SPL tenminste 75 uur zweefvliegervaring of 200 starts als gezagvoerder hebben. Daarnaast heeft u tenminste een klasse 2 medische keuring nodig om commercieel te mogen vliegen of varen. Met een klasse 2 medische keuring mag u met een BPL of SPL ook buiten de EU varen of vliegen.

In onderstaande tabellen worden alleen de kenmerkende verschillen tussen KNVvL BPL/CPL(FB) en BPL resp. GPL en SPL vliegbrevet genoemd. Waar niets in ingevuld zijn de voorwaarden vergelijkbaar. Het BPL en SPL vliegbrevet is onbeperkt geldig. Het is de verantwoordelijkheid van de vlieger om bij te houden dat hij voldoet aan de recente ervaringeisen als hij gaat vliegen. Let daarbij op dat de recente ervaring per klasse geldt (TMG is een andere klasse dan zweefvliegtuigen) en er per startmethode ook specifieke voorwaarden zijn. Daarnaast zijn trainingsvluchten met een instructeur verplicht. Voldoet men niet aan de recentheidseisen, dan mag alleen onder toezicht worden gevlogen totdat de ervaring is behaald. De ervaringsuren die onder het GPL zijn gemaakt tellen mee voor het SPL. Hetzelfde geldt voor het KNVvL BPL en CPL(FB). De termijn voor de trainingsvlucht gaat in bij afgifte van het BPL of SPL.

Verder gelden er aanvullende eisen aan de bij te houden gegevens in het logboek (AMC1 BFCL.050 en AMC1 SFCL.050). De KNVvL heeft een nieuw formaat logboek uitgebracht wat aan de BFCL en SFCL eisen voldoet.

Verschillen brevetsystemen	GPL/KNVvL BPL/CPL(FB)	BPL/SPL	Referentie BFCL/SFCL**
Afgifte	KNVVL-KEI (privaat) Kiwa (CPL(FB))	ILT (SPL), Kiwa (BPL)	BFCL.015 SFCL.015
Geldigheidsduur incl. aantekeningen	2 jaar	Onbeperkt*	BFCL.115 SFCL.115
Recente ervaring eis	Via verlenging GPL/BPL/CPL(FB)	Vlieger zijn eigen verantwoordelijkheid	BFCL.160 SFCL.160
Aanvullende aantekeningen; kunst-, nacht-, wolken-, sleepvliegen	Nee	Ja, met uitzondering van kunst- en wolkenvliegen (SPL). Deze privileges worden in het logboek vermeld.	BFCL200–215 SFCL.200–215
Aantekening TMG	Nee	Ja	SFCL.130 en SFCL.150

Aantekening ballonklasse	Nee	Ja	BFCL.010 en BFCL.150
Instructiebevoegdheid	Aantekening VO op GPL/BPL	Specifieke bevoegdheid (FI(S) of FI(B))	BFCL.300-360 SFCL.300-360
Instructie aan instructeursopleiding	Nee	Aparte specifieke bevoegdheid (FI(S) voor FI(S) of FI(B) voor FI(B)) (Dit in overeenstemming met de EU terminologie. De term 'FI-coach' komt hierbij te vervallen.)	BFCL.315 (a)(4) SFCL.315 (a)(7)
Geldigheid instructeursbevoegdheid	2 jaar	3 jaar	BFCL.360 SFCL.360
Examinatorbevoegdheid	Lijst examinatoren bij KNVvL	Apart ILT-certificaat	BFCL.400-460 SFCL.400-460

* De geldigheid van het brevet zelf verloopt niet. Om te vliegen dient u recente ervaring te hebben waaronder een trainingsvlucht met een instructeur. Voldoet u daar niet aan dan moet u ondertoezicht vliegen of een proficiency check afleggen.

** Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

2.1 Eisen voor de afgifte van SPL

Voorwaarde	GPL	SPL	Referentie SFCL*
Minimum leeftijd SPL		16 jaar	SFCL.120
Idem solo		14 jaar	SFCL.125(b)
Opleiding	'Losse' instructeurs	ATO/DTO	SFCL.130
Theorie examen	KNVvL-KEI	STEBZ	SFCL.135
Dbo/solo ervaring		Vereist	SFCL.130
Overland ervaring	Nee	Vereist	SFCL.130
Praktisch examen		Vereist	SFCL.145
Aanvullende startmethoden	Examen	Ervaring onder toezicht instructeur of ATO/DTO	SFCL.155

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

2.2 Eisen voor de afgifte van BPL

Voorwaarde	CPL(FB)/KNVvL- BPL	BPL	Referentie BFCL*
Minimum leeftijd BPL		16 jaar	BFCL.120
Idem solo		14 jaar	BFCL.125(b)
Idem Commercieel vervoer		18 jaar	BFCL.215(b)
Opleiding	'Losse' instructeurs	ATO/DTO	BFCL.130
Theorie examen	KNVvL-KEI	STEBZ	BFCL.135

Dbo/solo ervaring		Vereist	BFCL.130
Overland ervaring	Nee	Vereist	BFCL.130
Praktisch examen		Vereist	BFCL.145
Verankerde vlucht uitbreiding	Examen	Ervaring onder toezicht instructeur of ATO/DTO	BFCL.200

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

2.3 Aanvullende bevoegdheden/privileges

Bevoegdheid of privilege	GPL/BPL(KNVvL)/ CPL(FB)	SPL/BPL	Referentie BFCL/SFCL*
Zweefvliegtuigen			
Basic aerobatic (sailplane)	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.200
Advanced aerobatic (sailplane)	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.200
Basic aerobatic privilege on TMG with engine power	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.200
Advanced aerobatic privilege On TMG with engine power	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.200
Slepen zweefvliegtuigen met TMG	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.205
Slepen banner met TMG	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.205
Nachtvliegen (TMG)	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.210
Wolkenvliegen	n.v.t.	ATO/DTO	SFCL.215
Ballonnen			
Commercial Operation	CPL(FB)	Praktisch examen	BFCL.215
Verankerde vlucht	ja	Instructeur of ATO/DTO	BFCL.200
Nachtvliegen	Ja	Instructeur of ATO/DTO	BFCL.210

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

2.4 Brevetten afgegeven in een ander lidstaat

BFCL en SFCL vereisen dat alle EU¹ brevetten en medische certificaten worden afgegeven bij één autoriteit. Is men in het bezit van een brevet in een andere categorie, afgegeven in een ander land, dan dient men het BPL of SPL in dat land aan te vragen of overdracht van het brevet naar Nederland (ILT of Kiwa) te regelen. Acceptatie van de GPL/KNVvL-BPL/CPL(FB) conversie kan een probleem zijn in het buitenland. In voorkomende gevallen is het aan te raden om tijdig met de ILT of Kiwa contact op te nemen.

2.5 Medisch certificaat

De medische keuring onder BFCL en SFCL wijkt qua eisen af van die onder het KNVvL systeem. Voor een BPL of SPL moet u tenminste over een LAPL medisch certificaat beschikken. Wanneer u met uw

¹ Het Verenigd Koninkrijk valt buiten de EU.

BPL of SPL commercieel wenst te varen of vliegen, dan is tenminste een klasse 2 medische keuring vereist. De geldigheidstermijnen van de genoemde EU (BFCL en SFCL) medische keuringen zijn langer dan de KNVvL medische keuringen. Een LAPL en Klasse 2 medische keuring kan alleen uitgevoerd worden door een bevoegd AME. De KNVvL verstrekt geen medische certificaten. Zie hierbij de [lijst met bevoegde keuringsartsen en – centra](#).

U kunt zich laten keuren bij bevoegde keuringsartsen werkzaam in alle EASA aangesloten landen. De aanvrager kan bij de eerste keuring aangeven welke lidstaat de vergunningverlenende autoriteit moet worden. Als de aanvrager zich laat keuren buiten Nederland en Nederland is de vergunningverlenende autoriteit, dan moet de bevoegde keuringsarts het medisch dossier na de keuring naar ILT sturen. De ILT moet beschikken over het volledige medische dossier. Een keuring buiten Nederland kan vertraging opleveren bij afgifte van het brevet.

2.6 Instructiebevoegdheid

De instructiebevoegdheid Flight Instructor, FI(S)/FI(B), vereist een opleiding. Deze is anders gefaseerd dan onder het KNVvL systeem: praktijkervaring wordt (onder toezicht) opgedaan ná het FI(S)/FI(B) examen. De theorieopleiding is onderdeel van het opleidingsprogramma bij de ATO/DTO. Het theorie-examen maakt onderdeel uit van het FI(S)/FI(B) examen. In de BFCL en SFCL systematiek wordt periodiek zeker gesteld dat de kennis van de instructeur op peil is door een cursus en examen.

Voorwaarde instructeur	GPL (VO)/BPL (VO)	FI(S)/FI(B)	Referentie BFCL/SFCL*
Minimum leeftijd		18 jaar	BFCL.320(a) SFCL.320(a)
Vliegervaring als PIC		Vereist	BFCL.320 SFCL.320
Toelatingstoets		Vereist	BFCL.330(a) SFCL.330(a)
Opleiding	'Losse' mentoren	ATO/DTO	BFCL.320(d), -330 SFCL.320(d), -330
Theorie examen	Apart examen vereist	Theorie is onderdeel praktisch examen	BFCL.345 SFCL.345
Instructie ervaring	Vóór examen (stagestarts)	Na AoC. In geval FI(S) eerst een beperkte bevoegdheid.	BFCL.315 SFCL.315, SFCL.350
Praktijk examen		Vereist	BFCL.345 SFCL.345
Verlengingseis	Recente ervaring	Mix van recente ervaring, refresher seminar, examen.	BFCL.360 SFCL.360

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

2.7 Conversie van brevetten

Artikel 3b van de EU Verordeningen 2020/357 en 2020/358 (Part-BFCL en Part-SFCL) geeft aan dat bestaande nationale brevetten kunnen worden omgezet in Part-BFCL en Part-SFCL brevetten. Op grond van dit artikel moet dit via een conversierapport. ILT heeft op grond van dit artikel in samenwerking met KNVvL twee conversierapporten opgesteld die door EASA zijn geaccepteerd. Er is een conversierapport voor het omzetten van het GPL in een SPL en een conversierapport voor het omzetten van een KNVvL BPL of CPL(FB) in een BPL. In het conversierapport is beschreven onder welke voorwaarden bestaande bevoegdheden of privileges kunnen worden omgezet in EU bevoegdheden of privileges. Ook is in het conversierapport benoemd wanneer aanvullende kennis, ervaring of vaardigheden moeten worden aangetoond. Conversie is niet onbeperkt. Alleen bevoegdheden die vóór 8 april 2020 zijn afgegeven kunnen worden omgezet. Meer informatie kunt u verkrijgen via de [ILT website](#).

2.8 Conversie eisen

Het GPL, KNVvL BPL en CPL(FB) kunnen worden omgezet met alle daarop aangetekende bevoegdheden. In onderstaande tabel zijn de aanvullende voorwaarden zoals beschreven onder 2.7 samengevat.

Ballonnen		
Conversie van:	Naar:	Aan te tonen en voorwaarden*
KNVvL BPL	BPL, klasse Hot Air Balloon group A	Geen
CPL(FB) (alle klassen en groepen)	BPL met Commercial Operation Rating	50 uur en 50 take-offs en landingen als gezagvoerder (PIC) op ballonnen. Als kandidaat niet aan deze voorwaarde voldoet wordt de Commercial Operation Rating niet toegevoegd. De Commercial Operation Rating kan binnen drie jaar na de conversie, of uiterlijk 8 april 2024, alsnog worden toegevoegd zonder examen te doen wanneer de kandidaat kan aantonen dat aan de gestelde voorwaarde is voldaan.
CPL(FB) – Groep A	BPL Hot-air balloon class Groep A	Geen
CPL(FB) – Groep B	BPL Hot-air balloon class Groep B	Geen
CPL(FB) – Groep C	BPL Hot-air balloon class Groep B	Geen
CPL(FB) – Groep D	BPL Hot-air balloon class Groep C of D	Afhankelijk van de capaciteit van de envelope van de ballon waar mee wordt gevaren. Het conversierapport stelt het volgende: <ul style="list-style-type: none"> • 'Group D can convert to the hot-air balloon class Group C or D in the BPL, depending on recency on 10.500 m³

		<p>balloons (in accordance with BFCL.160 and BFCL.215).</p> <ul style="list-style-type: none"> Group D who can demonstrate (logbook/ownership) experience with envelopes larger than 10.500 m³ can convert to the hot-air balloon class Group D in the BPL.'
CPL(FB) klasse gas ballon	BPL class 'gas balloon'	Envelope < 1260 m ³
Ervaring in verankerde vlucht	Tethered hot-air balloon flight rating	In de laatste 48 maanden voor de conversie dient ervaring in één of meerdere verankerde vluchten te kunnen worden aangetoond. Kandidaat moet daarnaast kunnen verklaren ervaring te hebben met 'passenger exchange procedures'
Nacht kwalificatie	Night Rating	Geen
FI(FB)	FI(B)	<p>Kandidaat kan verklaren ervaring te hebben met het geven van instructie in de volgende items:</p> <ul style="list-style-type: none"> 'How to perform a load calculation; Use of the drop line.'
	Uitbreiding FI(B) bevoegdheid om instructie te mogen geven in aanvullende klassen en groepen	Ervaring aantonen: tenminste 15 uur als gezagvoerder in de relevante klasse.
	Uitbreiding FI(B) bevoegdheid om instructie te mogen geven in de Night Rating	Kandidaat dient tijdens de conversie in bezit te zijn van of in aanmerking te komen voor een Night Rating in het BPL. Kandidaat kan aanvullend verklaren ervaring te hebben in: 'Passenger boarding and disembarkation during night time; exchange of passengers between flights during night time; Flight planning during night time, taking into account the obstacles on the ground, night VMC minima, airspace, how to maintain safety altitude during night time and navigation principles at night.'
	Uitbreiding FI(B) bevoegdheid om instructie te mogen geven in de Tethered Flight Rating	Kandidaat dient tijdens de conversie in bezit te zijn van of in aanmerking te komen voor een Tethered Flight Rating in het BPL. Kandidaat kan aanvullend aantonen ervaring te hebben met het geven van instructie voor tethered flight.
	Uitbreiding FI(B) bevoegdheid om instructie te mogen geven in de FI(B) opleiding	Kandidaat heeft tenminste 50 uur instructie ervaring op ballonnen, ervaring in het opleiden van instructeurs en heeft een demonstratievlucht

		ondergaan met een FI(B) aangewezen door de ATO of DTO, i.o.m. BFCL.315 (a)(4)(ii).
FE(FB)	FE(B)	Na 8 april 2021 geen conversie meer mogelijk

* In alle gevallen dient aan de van toepassing zijnde recentheidseisen beschreven in Part-BFCL te worden voldaan.

Zweefvliegen		
Conversie van:	Naar:	Aan te tonen en voorwaarden*
GPL	SPL	Kandidaat kan aantonen dat wordt voldaan aan recentheidseisen in SFCL.160, een solo overlandvlucht is gemaakt van 50 km (27NM) of een dbo overlandvlucht van 100 km (55 NM)
Startmethode 'winch launch'	Startmethode 'winch launch'	Kandidaat kan aantonen dat aan recentheidseisen in SFCL.155 wordt voldaan.
Startmethode 'car launch'	Startmethode 'car launch'	Kandidaat kan aantonen dat aan recentheidseisen in SFCL.155 wordt voldaan.
Startmethode 'aerotow'	Startmethode 'aerotow'	Kandidaat kan aantonen dat aan recentheidseisen in SFCL.155 wordt voldaan.
Startmethode 'selflaunch'	Startmethode 'selflaunch'	Kandidaat kan aantonen dat aan recentheidseisen in SFCL.155 wordt voldaan.
Startmethode 'bungee launch'	Startmethode 'bungee launch'	Kandidaat kan aantonen dat aan recentheidseisen in SFCL.155 wordt voldaan.
Vervoer passagiers	Privilege om passagiers te vervoeren	Wanneer kandidaat kan aantonen ervaring te hebben in het vervoeren van passagiers en voldoet aan de voorwaarden in SFCL.115(a)(2) en SFCL.160(e) wordt hij vrijgesteld van de trainingsvlucht met een FI(S) als bedoeld in SFCL.115(a)(2)(ii)(A).
Kunstvliegervaring	Basic aerobatic privilege en/of advanced aerobatic privilege	Na 8 april 2021 is geen conversie meer mogelijk. Aerobatic privileges kunnen worden verkregen door middel van een opleiding aan een daartoe bevoegde ATO of DTO.
VO(S)/VØ(L)	FI(S)	Kandidaat voldoet aan recentheidseisen in SFCL.360.
	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in 'winch launch privilege'	Kandidaat komt tijdens conversie in aanmerking voor de startmethode 'winch launch' en kan aantonen tenminste 50 'winch launches' als gezagvoerder te hebben gemaakt.
	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in 'car launch privilege'	Kandidaat komt tijdens conversie in aanmerking voor de startmethode 'car launch'.
	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in 'aerotow launch privilege'	Kandidaat komt tijdens conversie in aanmerking voor de startmethode 'aerotow launch' en kan aantonen tenminste 30 'aerotow launches' als gezagvoerder te hebben gemaakt.

	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in 'selflaunch privilege'	Kandidaat komt tijdens conversie in aanmerking voor de startmethode 'selflaunch'.
	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in 'bungee launch privilege'	Kandidaat komt tijdens conversie in aanmerking voor de startmethode 'bungee launch'.
	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in de 'basic and advanced aerobatic privileges'	Na 8 april 2021 is geen conversie meer mogelijk. Aerobatic privileges kunnen worden verkregen door middel van een opleiding aan een daartoe bevoegde ATO of DTO.
mentorschap in VO(S)/VO(L)	Uitbreiding FI(S) bevoegdheid om instructie te mogen geven in de FI(S) opleiding	Kandidaat heeft tenminste 50 uur instructie ervaring (of 150 instructiestarts) op zweefvliegtuigen, en heeft een demonstratievlucht ondergaan met een FI(S) aangewezen door de ATO of DTO.
Privilege als examiner	FE(S)	Na 8 april 2021 is geen conversie meer mogelijk.

* In alle gevallen dientaan de van toepassing zijnde recentheidseisen beschreven in Part-SFCL te worden voldaan.

De refresher seminar kan worden gevolgd bij een ATO of DTO die bevoegd is het 'FI(S) refresher seminar' te verzorgen.

2.10 De opleidingen bij ATO of DTO

De opleidingen volgens BFCL en SFCL worden gegeven bij een ATO/DTO. De ATO/DTO zorgt voor de structuur waarbinnen instructeurs actief zijn en adviseert voordat een (kwalificatie)toets/examen kan worden afgenomen. De ATO/DTO dient een goedgekeurd of geverifieerd opleidingsprogramma te hebben. De AMC's geven aan welke inhoudelijke eisen aan het opleidingsprogramma worden gesteld. Voor een ATO gelden aanvullende regels rond de beheersing van de processen, een uitgebreid veiligheidsmanagementsysteem, een duidelijke taak- en verantwoordelijkhedenverdeling en (administratieve) verantwoording. ILT houdt daar toezicht op. Externe (bv. KNVvL) audit-gegevens kunnen de ATO helpen bij de verantwoording van de ATO aan de ILT. De besturing bij de ATO kent de 'accountable manager', 'head of training (HT)', 'compliance manager' en 'safety manager'. Deze functionarissen zijn formeel aangewezen binnen de ATO.

Voor een DTO zijn de bovengenoemde voorwaarden anders. De eisen waaraan de opleiding inhoudelijk moet voldoen, inclusief de kwalificaties van de instructeurs zijn gelijk. De eisen voor organisatie, documentatie en verantwoording worden voor de DTO zijn lichter. De functies die in de ATO worden vervuld komen ook terug in de DTO, maar niet geformaliseerd. De verantwoordelijk of accountable manager is het formele aanspreekpunt (voor de ILT). De Head of Training (HT) is verantwoordelijk dat de opleiding in overeenstemming is met de vereisten. De HT is ook verantwoordelijk voor het bewaken van de voortgang van de cursist.

2.11 Kenmerkende verschillen ATO en DTO zweefvliegen en ballonvaren

Verschillen	ATO	DTO	Referentie voor DTO*
Geldigheidstermijn	Onbeperkt	Onbeperkt	ATO.GEN.115 ATO.GEN.135
Taken/ Verantwoordelijkheden/ personeel	Volledige ingerichte organisatie	Eindverantwoordelijkheid belegd bij vertegenwoordiger. Verantwoordelijkheden voor de opleiding belegd bij HT.	ATO.GEN.210
Organisatie handboek (inclusief Training Manual, Operation Manual, Organisation Manual, e.d.)	Verplicht	Niet verplicht	ATO.GEN.115 ATO.GEN.230
Veiligheidsbewustzijn	Volledig veiligheidsmanagementsysteem	Veiligheidsbeleid en veiligheidscultuur	ATO.GEN.210
Trainingsprogramma	Verplicht	Verplicht	ATO.GEN.230
Compliance monitoring	Volledig compliance monitoring system inclusief verantwoordelijke compliance monitoring manager	Jaarlijkse interne review en activiteitenrapportage	ATO.GEN.270
Distance learning	Deels mogelijk	Deels mogelijk	ATO.GEN.260
Instructeursopleiding	alle categorieën	Alleen voor zweefvliegen en ballonvaren	ATO.GEN.110
Instructeur refresher seminar	alle categorieën	Alleen voor zweefvliegen en ballonvaren	ATO.GEN.110
Examinator standaardisatieopleiding	alle categorieën	Alleen praktijkinstructie voor zweefvliegen en ballonvaren	ATO.GEN.110
Examinator refresher seminar	Alle categorieën	Alleen praktijkinstructie voor zweefvliegen en ballonvaren	ATO.GEN.110
Certificatie	Ja	Nee; alleen declaratie	ARA.GEN.310
Toezicht ILT	periodiek (risico-afh.)	Periodiek (risico-afh.)	ARA.GEN.305

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

De eisen aan de training syllabi en trainingsprogramma's zijn voor ATO en DTO gelijk. Deze documenten moeten door ILT zijn goedgekeurd (ATO) of geverifieerd (DTO) op basis van een Compliance Check List (CCL) waarin het verband met het voorschrift per onderdeel is aangegeven.

2.12 Training programma's

ATO/DTO voor SPL	Referentie SFCL en AMC SFCL
Theorieopleiding SPL	SFCL.120; SFCL.130; SFCL.135; SFCL.140; AMC1 SFCL.130
Praktijkopleiding SPL (exclusief TMG)	SFCL.120; SFCL.130; SFCL.145; AMC2 SFCL.130; GM1 SFCL.130(a)(2)(iv); AMC1 SFCL.145
Praktijkopleiding SPL (TMG)	SFCL.120; SFCL.130; SFCL.145; AMC2 SFCL.130; AMC3 SFCL.130; AMC1 SFCL.145
SPL extensie naar TMG	SFCL.150; AMC1 SFCL.150(b); GM1 SFCL.150(c)
SPL extensie naar Zweefvliegtuigen	SFCL.150; AMC1 SFCL.150(e)
Startmethode 'winch launch'	SFCL.155; GM1 SFCL.155(a)(4)
Startmethode 'car launch'	SFCL.155; GM1 SFCL.155(a)(4)
Startmethode 'aerotow'	SFCL.155; GM1 SFCL.155(a)(4)
Startmethode 'selflaunch'	SFCL.155; AMC1 SFCL.155(a)(2); GM1 SFCL.155(a)(4)
Startmethode 'bungee launch'	SFCL.155; GM1 SFCL.155(a)(4)
Basic aerobatic privilege	SFCL.200; AMC1 SFCL.200(b)
Advanced aerobatic privilege	SFCL.200; AMC1 SFCL.200(c)
Basic aerobatic privilege on TMG with engine power	SFCL.200; AMC1 SFCL.200(b); AMC1 SFCL.200(d)
Advanced aerobatic privilege On TMG with engine power	SFCL.200; AMC1 SFCL.200(c); AMC1 SFCL.200(d)
Sailplane Towing Rating (TMG)	SFCL.205; AMC1 SFCL.205
Banner Towing Rating (TMG)	SFCL.205; AMC1 SFCL.205
Night Rating (TMG)	SFCL.210; AMC1 SFCL.210
Cloud Flying privilege	SFCL.215; AMC1 SFCL.215
FI(S)	SFCL.300; SFCL.315; SFCL.320; SFCL.325; SFCL.330; SFCL.345; SFCL.350; AMC1 SFCL.315(a)(7)(ii); AMC1 SFCL.325; AMC1 SFCL.300(a); AMC1 SFCL.330(b); AMC1 SFCL.345; AMC2 SFCL.345
FI(S) uitbreiding instructie voor TMG	SFCL.315 (a)(2), (a)(4); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'winch launch'	SFCL.315 (a)(3); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'car launch'	SFCL.315 (a)(3); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'aerotow'	SFCL.315 (a)(3); AMC1 SFCL.325

FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'selflaunch'	SFCL.315 (a)(3); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'bungee launch'	SFCL.315 (a)(3); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Basic aerobatic privilege	SFCL.315 (a)(5); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Advanced aerobatic privilege	SFCL.315 (a)(5); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Cloud Flying privilege	SFCL.315 (a)(5); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Sailplane Towing	SFCL.315 (a)(5); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Banner Towing	SFCL.315 (a)(5); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor Night	SFCL.315 (a)(6); AMC1 SFCL.325
FI(S) uitbreiding instructie voor FI(S)	SFCL.315 (a)(7); AMC1 SFCL.315(a)(7)(ii); AMC1 SFCL.325
FI(S) refresher seminar	SFCL.360; AMC1 SFCL.360(a)(1)(i); GM1 SFCL.360(a)(1)(i)
FE(S) praktijk instructie	SFCL.400; SFCL.410; SFCL.415; SFCL.420; SFCL.430; AMC1 SFCL.415(c)(2); AMC1 SFCL.420(d); AMC1 SFCL.430; AMC2 SFCL.430; GM1 SFCL.430; AMC1 SFCL.445; AMC2 SFCL.445; SFCL.460.

ATO/DTO voor BPL	Referentie BFCL en AMC BFCL
Theorieopleiding BPL	BFCL.120; BFCL.135; BFCL.140; AMC1 BFCL.130
Praktijkopleiding BPL - klasse Hot Air Balloon	BFCL.120; BFCL.125; BFCL.130; BFCL.145; AMC2 BFCL.130; AMC1 BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Gas Balloon	BFCL.120; BFCL.125; BFCL.130; BFCL.145; AMC2 BFCL.130; AMC1 BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Mixed Balloon	BFCL.120; BFCL.125; BFCL.130; BFCL.145; AMC2 BFCL.130; AMC1 BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Hot Air Ship	BFCL.120; BFCL.125; BFCL.130; BFCL.145; AMC2 BFCL.130; AMC1 BFCL.145
Extensie naar andere ballonklasse	BFCL.150; AMC1 BFCL.150(c)(1); AMC2 BFCL.150(c)(1); AMC3 BFCL.150(c)(1); AMC1 BFCL.150(c)(2); AMC2 BFCL.150(c)(2); AMC3 BFCL.150(c)(2); AMC4 BFCL.150(c)(2)
Klasse Hot Air Balloon Groep A	BFCL.150; AMC1 BFCL.150(b); GM1 BFCL.150(b)
Klasse Hot Air Balloon Groep B	BFCL.150; AMC1 BFCL.150(b); GM1 BFCL.150(b)
Klasse Hot Air Balloon Groep C	BFCL.150; AMC1 BFCL.150(b); GM1 BFCL.150(b)
Klasse Hot Air Balloon Groep D	BFCL.150; AMC1 BFCL.150(b); GM1 BFCL.150(b)
Tethered hot-air balloon flight rating	BFCL.200; GM1 BFCL.200; AMC1 BFCL.200(b)(2)
Night Rating	BFCL.210; AMC1 BFCL.210(b); GM1 BFCL.210(c)
Commercial operation rating	BFCL.215; AMC1 BFCL.215(b)(4)
Commercial operation rating refresher course	BFCL.215; AMC1 BFCL.215(d)(2)(ii)
FI(B)	BFCL.300; BFCL.320; BFCL.325; BFCL.330; AMC1 BFCL.315(a)(4)(ii); AMC1 BFCL.325; AMC1 BFCL.330(a); AMC1 BFCL.330(b); AMC1 BFCL.345; AMC2 BFCL.345
FI(B) uitbreiding instructie voor extension of privileges to further classes and groups of balloons'	BFCL.315 (a)(2); AMC1 BFCL.325
FI(B) uitbreiding instructie voor 'Night'	BFCL.315 (a)(3); AMC1 BFCL.325

FI(B) uitbreiding instructie voor 'Tethered flight'	BFCL.315 (a)(3); AMC1 BFCL.325
FI(B) uitbreiding instructie voor 'FI(B)'	BFCL.315 (a)(4); AMC1 BFCL.325
FI(B) refresher seminar	BFCL.360; AMC1 BFCL.360(a)(1)(i); GM1 BFCL.360(a)(1)(i)
FE(B) praktijkinstructie	BFCL.400; BFCL.410; BFCL.415; BFCL.420; BFCL.430; AMC1 BFCL.415(b); AMC1 BFCL.415(c)(2); AMC1 FCL.430; AMC2 BFCL.430; GM1 BFCL.430; AMC1 BFCL.445.

2.13 Creditering van opleidingen

Opleidingen conform het KNVvL systeem leiden tot een GPL, KNVvL BPL of CPL(FB). Voor een EU SPL of BPL is een opleiding conform SFCL of BFCL vereist. Vanaf 8 april 2020 kan niet meer worden opgeleid voor een GPL, KNVvL BPL of CPL(FB). Niet afgeronde opleidingen kunnen aan een ATO of DTO worden voortgezet als opleidingen voor een SPL of BPL. De ATO of DTO dient hierbij vast te stellen welke onderdelen van de opleiding (als)nog moet worden doorlopen. De ATO of DTO dient hierbij te borgen dat alle training items zoals vereist in Part-SFCL of Part-BFCL aan de orde komen. De ATO of DTO registreert dit in het opleidingsdossier van de betreffende cursist. De ATO of DTO dient bevoegd te zijn om de betreffende opleiding te verzorgen. De ATO of DTO meldt uiterlijk 8 juni 2021 aan ILT voor welke kandidaten zij deze creditering toepast.

3. De toetsen: vaardigheid/bekwaamheid/vakbekwaamheid

Onder dit hoofdstuk vallen examense toetsen worden uitgevoerd door Flight Examiners, FE (voor vliegbrevetten) of FI(S) voor FI(S) (voor aanvullende instructie bevoegdheden).

Onder BFCL en SFCL wordt geëist dat de ATO/DTO een aanbeveling afgeeft voor het examen, zowel voor het theorie-examen, praktijkexamen als voor de vaardigheidstest. Verder zijn de geldigheidstermijnen onder BFCL en SFCL anders dan onder het KNVvL systeem. Het afnemen van de theorie-examens wordt uitgevoerd door STEBZ. De theorie-examens worden alleen schriftelijk in multiple choice vorm afgenomen.

Theorie-examen	GPL/KNVvL BPL/CPL(FB)	BPL/SPL	Referentie BFCL/SFCL
Aanbeveling opleiding	Nee	Verplicht	BFCL.135 SFCL.135
Aanbeveling geldig		12 maanden	BFCL.135 SFCL.135
Alle vakken binnen	48 maanden	18 maanden	BFCL.135 SFCL.135
Theorie geldig	48 maanden	24 maanden	BFCL.135 SFCL.135

In de volgende twee tabellen staan de relevante elementen waarop moet worden getoetst en de eisen die aan het examen zelf worden gesteld. Ze zijn relevant voor de instructeurs wegens de examennorm. In de examiner-standaardisatie en refresher seminar wordt deze in detail behandeld, hier wordt daar niet nader op ingegaan.

Inhoudelijke eisen (S)	Proces*	Referentie SFCL**
Theorie-examen SPL	STEBZ neemt theorie-examen af; ILT verstrekt resultaatbrief	SFCL.015; SFCL.135
Praktijkexamen SPL (exclusief TMG)	Praktijkexamen met FE(S); ILT verstrekt SPL	SFCL.015; SFCL.145
Praktijkopleiding SPL (TMG)	Praktijkexamen met FE(S); ILT verstrekt SPL	SFCL.015; SFCL.145
SPL extensie naar TMG	Praktijkexamen met FE(S); ILT verstrekt extensie in SPL	SFCL.015; SFCL.150
SPL extensie naar Zweefvliegtuigen	Praktijkexamen met FE(S); ILT verstrekt extensie in SPL	SFCL.015; SFCL.150
Startmethode 'winch launch'	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO of de FI(S) afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.155
Startmethode 'car launch'	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO of de FI(S) afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.155
Startmethode 'aerotow'	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO of de FI(S) afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.155
Startmethode 'selflaunch'	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO of de FI(S) afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.155

Startmethode 'bungee launch'	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO of de FI(S) afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.155
Basic aerobatic privilege	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.200
Advanced aerobatic privilege	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.200
Basic aerobatic privilege on TMG with engine power	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.200
Advanced aerobatic privilege On TMG with engine power	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.200
Sailplane Towing Rating (TMG)	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat. ILT verstrekt de rating in het SPL van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.205
Banner Towing Rating (TMG)	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat. ILT verstrekt de rating in het SPL van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.205
Night Rating (TMG)	Na afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO een course completion certificate verstrekt. ILT verstrekt de rating in het SPL van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.210
Cloud Flying privilege	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat.	SFCL.015; SFCL.215
FI(S)	Assessment of competence (AoC) met een FE(S), aangewezen door ILT. ILT verstrekt FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.345
FI(S) uitbreiding instructie voor TMG	Aantonen ervaring, demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(2), (a)(4)
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'winch launch'	Aantonen ervaring. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(3)
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'car launch'	Aantonen ervaring. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(3)
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'aerotow'	Aantonen ervaring. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(3)
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'selflaunch'	Aantonen ervaring. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(3)
FI(S) uitbreiding instructie voor Startmethode 'bungee launch'	Aantonen ervaring. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(3)
FI(S) uitbreiding instructie voor Basic aerobatic privilege	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(5)

FI(S) uitbreiding instructie voor Advanced aerobatic privilege	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(5)
FI(S) uitbreiding instructie voor Cloud Flying privilege	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(5)
FI(S) uitbreiding instructie voor Sailplane Towing	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(5)
FI(S) uitbreiding instructie voor Banner Towing	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(5)
FI(S) uitbreiding instructie voor Night	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO. ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(6)
FI(S) uitbreiding instructie voor FI(S)	Demonstratievlucht met FI(S) aangewezen door ATO/DTO, in overeenstemming met de voorwaarden in het informatieblad "Invulling artikelen SFCL". ILT verstrekt uitbreiding FI(S) bevoegdheid in het SPL.	SFCL.015; SFCL.315 (a)(7)
FE(S) praktijk instructie	Overeenkomstig ILT procedures.	SFCL.015; SFCL.400-SFCL.430

* In alle gevallen is een geldige medische verklaring vereist.

** Referentie naar AMC-materiaal niet opgenomen.

Inhoudelijke eisen (B)	Proces*	Referentie BFCL**
Theorieopleiding BPL	STEBZ neemt theorie-examen af; ILT verstrekt resultaatbrief	BFCL.015; BFCL.135
Praktijkopleiding BPL - klasse Hot Air Balloon	Praktijkexamen met FE(S); Kiwa verstrekt BPL	BFCL.015; BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Gas Balloon	Praktijkexamen met FE(S); Kiwa verstrekt BPL	BFCL.015; BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Mixed Balloon	Praktijkexamen met FE(S); Kiwa verstrekt BPL	BFCL.015; BFCL.145
Praktijkopleiding BPL - klasse Hot Air Ship	Praktijkexamen met FE(S); Kiwa verstrekt BPL	BFCL.015; BFCL.145
Extensie naar andere ballonklasse	De afronding van de opleiding wordt door de HT van de ATO/DTO afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de extensie in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.150
Klasse Hot Air Balloon Groep A	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de extensie in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.150;
Klasse Hot Air Balloon Groep B	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de extensie in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.150
Klasse Hot Air Balloon Groep C	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de extensie in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.150
Klasse Hot Air Balloon Groep D	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de	BFCL.015; BFCL.150

	kandidaat. Kiwa verstrekt de extensie in het BPL van de kandidaat.	
Tethered hot-air balloon flight rating	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de rating in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.200
Night Rating	De afronding van de opleiding wordt door de FI(B) afgetekend in het logboek van de kandidaat. Kiwa verstrekt de rating in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.210
Commercial operation rating	Praktijkexamen met FE(B); Kiwa verstrekt rating in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.215
FI(B)	Assessment of competence (AoC) met een FE(B), aangewezen door ILT. Kiwa verstrekt FI(B) bevoegdheid in het BPL van de kandidaat.	BFCL.015; BFCL.345
FI(B) uitbreiding instructie voor 'extension of privileges to further classes and groups of balloons'	Aantonen ervaring. Kiwa verstrekt uitbreiding FI(B) bevoegdheid in het BPL.	BFCL.015; BFCL.315 (a)(2)
FI(B) uitbreiding instructie voor 'Night'	Afronden training aan ATO/DTO. Kiwa verstrekt uitbreiding FI(B) bevoegdheid in het BPL.	BFCL.015; BFCL.315 (a)(3)
FI(B) uitbreiding instructie voor 'Tethered flight'	Afronden training aan ATO/DTO. Kiwa verstrekt uitbreiding FI(B) bevoegdheid in het BPL.	BFCL.015; BFCL.315 (a)(3)
FI(B) uitbreiding instructie voor 'FI(B)'	Demonstratievlucht met FI(B) aangewezen door ATO/DTO, in overeenstemming met de voorwaarden in het informatieblad "Invulling artikelen SFCL". Kiwa verstrekt uitbreiding FI(B) bevoegdheid in het BPL.	BFCL.015; BFCL.315 (a)(4)
FE(B) praktijkinstructie	Overeenkomstig ILT procedures.	BFCL.015; BFCL.400-BFCL.430

* In alle gevallen is een geldige medische verklaring vereist.

** Referentie naar AMC-materiaal niet opgenomen.

4. Examinatoren

Examinatoren staan los van de opleiding en de ATO/DTO om hun onafhankelijkheid te waarborgen. Een examiner mag maximaal 50% van de opleiding van de kandidaat als instructeur hebben gefungeerd.

Examinatoren hebben een bredere verantwoordelijkheid dan onder het KNVvL systeem. Zij moeten relevante voorwaarden voor brevetafgifte (al dan niet op basis van certificerende verklaringen) onderzoeken. Deze rol wordt nu nog deels (bij KNVvL-zweef) door de examencoördinator vervuld. Examinatoren staan onder toezicht van de ILT en worden opgenomen in het monitorsysteem. De details van de rol van de examiner zijn nog niet helemaal ingevuld. De ILT verzorgt de standaardisatie cursussen, nodig voor aanstelling als examiner, waarin een en ander wordt opgenomen. Examinatoren onder BFCL en SFCL worden aangesteld na een vakbekwaamheidstoets. Deze toets wordt door de inspecteur van de ILT of door ILT aangestelde senior examinatoren uitgevoerd. De ILT beheert het examinatoren systeem.

Examinator/ examen eis	Referentie BFCL/SFCL*
Standaardisatie cursus examinatoren	BFCL.430; SFCL.430.
Specificatie uitvoering examen	BFCL.410; SFCL.410
Eis van onafhankelijkheid	BFCL.405; SFCL.405
Vakbekwaamheidstoets examiner	BFCL.445; SFCL.445
Kwalificatie seniorexaminer	N.v.t.
Examiner refresher course	BFCL.460; SFCL.460

* Referentie naar bijbehorend AMC-materiaal is niet opgenomen.

4.1 Conversie

Er is geen equivalent van het BFCL of SFCL examiner certificaat onder het KNVvL systeem. Conversie is daarom niet mogelijk. De algemene procedure voor het aanstellen van examinatoren wordt gevolgd. Daarvoor worden, door en naast de inspecteur-vlieger van ILT, senior examinatoren aangesteld die op hun beurt, namens ILT, examens voor het examiner certificaat afnemen. Senior examinatoren dienen zich eerst met de standaardisatietraining en AoC bij de ILT inspecteur te kwalificeren.

Examinatoren worden opgenomen in het ILT systeem waarin ook de examinatoren van andere categorieën luchtvaartuigen zijn opgenomen. De BFCL en SFCL examinatoren hebben een meer onafhankelijker positie dan onder het KNVvL-systeem gebruikelijk was.

5. Afkortingen

AMC	Acceptable Means of Compliance
ATO	Approved Training Organisation
ATS	Air Traffic Services
ARA	Authority Requirements for Aircrew
BFCL	Balloon Flight Crew Licensing
BOP	Balloon Air Operations
BPL	Balloon Pilot Licence
CCL	Compliance Checklist
CG	Centre of Gravity
CPL(FB)	Commercial Pilot Licence (FB)
DA	Display Authorisation
DTO	Declared Training Organisation
EASA	European Aviation Safety Agency
FCL	(Part) Flight Crew Licensing van 1178/2011
FE	Flight Examiner
FI	Flight Instructor
GM	Guidance Material
GPL	Glider pilot licence (KNVvL)
HT	Head of Training
ICAO	International Civil Aviation Organisation
IenW	Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
KIWA	Deel van de bevoegde autoriteit dat brevetten afgeeft
KNVvL	Koninklijke Vereniging voor Luchtvaart
KNVvL - KEI	KNVvL Examinering Instituut
MED	Medische eisen en certificaten
NM	Nautical Miles
ORA	Organisational Requirements for Aircrew
PIC	Pilot-In-Command
SAO	Sailplane Air Operations
SFCL	Sailplane Flight Crew Licensing
SPL	Sailplane Pilot Licence
STEBZ	Stichting Theorie Examens Ballonvaren en Zweevliegen
TMG	Touring Motor Glider
VFR	Visual Flight Rules

Dit is een uitgave van:

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag

T 088 489 00 00

www.ilent.nl

@InspectieLent

April 2021